

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. V.

Broj 38.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplatnike K 1-70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo K 2-25. Na po i na cijelu godinu razmjerno više. Pojedini broj stoji 16 litora. Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 20.

U Samoboru
18. rujna 1910.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u redakcionom dijelu 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglas, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplačena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Naše voćarske prilike.

I.

U našem smo listu u više navrata pisali o važnosti voćarstva imenito za naš kraj, gdje su svi povoljni uvjeti za najuspješniji razvitak ove privredne gospodarske grane. Posveti li se u nas voćarstvu veća pažnja, postat će ono novo vrelo privrede, te znatno povisiti rentabilitet našeg gospodarstva. U nas nesamo što uspjevaju dobro sve vrste voća, nego je naše voće i lijepo po svojoj veličini, po izgledu, a i po svojoj kvaliteti, što je svatko opazio i primijetio, pa i na netom održavanoj izložbi voća u Zagrebu, gdje je našem voću porota dosudila najveće priznanje.

Sobzirom na primitivnu ili gotovo nikaku njegu voća u našem kotaru ne možemo se potužiti ni na rodovitost. Kruške i trešnje rode ponešto svake godine, a svake druge godine obilno. Isto tako i jabuke rode svake druge godine uobilju. Kad bi se pak voćke bolje negovale, bio bi i prirod kud i kamo veći, a i plodovi još ljepši i vredniji.

Uza svu primitivnost ili bolje nikakovu njegu voćaka donosi voćarstvo ipak već danas, takvo kakvo jest, našim pojedinim gospodarima lijepe koristi i uza ove niske cijene. Voćarstvom se povisuje rentabilitet

zemljišta najmanje za dvostruko, jer nam ono omogućuje na istom tlu dvije kulture.

Uz voćke možemo da proizvodimo na istom zemljištu i žitarice, okopavine ili krmivo bilje, kojeg je prirod po jutru 80—100 K. Pribrojimo li k tomu prirod od voća po jutru godišnje popriječno najmanje 20 mtc jabuka samo po 8 K čini 160 K, dakle svega skupa oko 250 K. Ovaki prirod uz tako malo režije, a gotovo nikaki trud, ne da se postići nikojom drugom kulturom. Dakako da u Njemačkoj, napose pak u Tirolu, gdje se voće racionalnije gaje, a trgovina je s voćem uveliko razvijena, odbacuje jedno jutro 600—1000 K, jer se prodaje met. centa jabuka prve vrste po 80 K a treće vrste po 40 K i to odmah u jeseni za vrijeme berbe.

Pored toga daje im voćnjak tri košnje sijena, pošto ga prema potrebi češće nadjubre od čega buja trava a i voćke dobijaju više hrane.

Mi se dabome ne možemo po tim cijinama ravnati barem za sada ne; do toga ima tek da dodje. Samo po sebi dosta da ne će doći, treba u to nešto više mara i truda uložiti kako glede bolje njege voćki tako i glede eksporta i trgovine. Ići će to stin lakše, jer se voće može razošljati tečajem cijele jeseni, zime i proljeća pa i

ljeti. Osim toga uopće nikada voća nije previše. — Njemačka već nema gotovo komadića zemlje, gdje nije voće rasadjeno, pa ga još uvijek kupuju. Konsum voća od godine do godine znatno raste, a upotrebljuje se razno, osim kao svježje voće i kao voćno vino, voćne konzerve, pekmes, geleć, voćni sir i sušeno voće.

Osvrt na ovogodišnju ljetovišnu sezonu.

Piše dr. B. K.

III.

U prvim smo dvjema člancima opisali prirodne krasote našega kraja i letimično se osvrnuli na bilancu, koliko od prilike ostaje stranoga novca kod nas od ljetovišnih gosti. Osvrnimo se u ovome članku na one uredbe i ljude, koji su najviše učinili i stekli za sluga, da nam Samobor od dana na dan postaje znamenitiji, da se sve više upotpunjuje, da jednom postane glasovito ljetovište i lječilište uopće u Hrvatskoj.

U prvom redu ne zaboravimo našeg Preradovića, hrvatskog najznamenitijeg pjesnika, koji bivši u Samoboru ostavio mu za uspomenu krasnu pjesmu, u kojoj se ovako izražava o njegovim čarima:

„Tvojih polja plodno krilo,
Tvoj mirisni sad,
Tvojih gora zelenilo
I tvoj stari grad,
Sve je s to om lijepo složno,
Da bit ljepše nije možno!“

Iz starih dobrih vremena.

Pribijelio N. R.

Medju ugodne blage uspomene na stara vremena spada i ona poslovična gostoljubivost. Uzmemo li, da je gostoljubije krijepest, to su onda prošla vremena bila veoma krijepeosna, barem puno krepeosnija od današnjih. Medjutim kako ima svagdje, tako je bilo i ovdje granica, što svjedoči ona starinska: „Svakoga gosta, za tri dana dosta“. Držim da ih je danas malo koji bi poznavali originalni način kojim se je domaćina razumio „mentovati“ gosta ako mu je već predugo na vratu sjedio. Ponudilo bi ga se naime kuhanom guskom u žitnoj kaši, a dotičnik je razumio, što to znači. Bila je to u neku ruku „Blumensprache“, ako se to može kazati za gusku u žitnoj kaši.

Spomenuti običaj veoma sjeća na slični staro-polski, gdje su roditelji djevojičini proca odbijali time, da su ga podvorili „crnom čorbom“ iz bikovije krvi. I guska u žitnoj kaši i „crna čorba“ bile su nešto „žutkega teka“ ali čine dojam, kao da su se nekada ljudi voljeli o štakljivim stvarima „na želudac spominati“.

Kako je bilo financijalno stanje bolje nego danas, a brige manje, to su si mnogi „privušili dara boljega“ preko mjere, sada od dosade, a sada od obijesti. Došao neki gospodin u posjete ovdanjemu svojemu

prijatelju, ali ga nije našao kod kuće. „Jel su gospodin drugač zdravi“ upita on slugu. Na to će mu dvorski: „A kak nebi bili, kaj im pak fall? Vem celi božji dan vino ločeju i mašču filipaju“.

Svojedobno su bila u Samoboru četvorica mladih „juratuša“, koji su za južinu „štegnulli pretočiti“ ništa više nego — malo vedro bermeta. Nije čudo da se je stoga zbivalo „čudnovatih zmešarija“. Jedan od ove četvorice izgubio se na dan svoga pira, pa su ga istom sutradan otkrili negdje u grabi.

Znamenite su bile zabave i na župnome dvoru. Često su tamo održavani i plesovi, pa ako nije bilo dosta plesača, poslat bi župnik u samostan po patre „Probuša“ i „Fortunata“. Fortunat je bio veoma obrazovan čovjek i glazbenik. Izmedju njega i starine Herovića, dolazilo je na crkvenome koru često do konflikta. Fortunat je bila vesela dušica, pak je volio na orguljama za vrijeme sv. mise zasvirati koju polku ili valcer, što je ozbiljnoga glazbenika Herovića veoma uzrujavalo. Budući da onca nijesu bili redovnički propal prestrog. Živio je Fortunat više svjetovnački, polazio bi u lov na zabave i t. d. Poznat je bio po svojem neobično dugome nosu. Zlobnici su mu preporučali da ide u vojsku kao špijun, jer da će neprijatelje svojim nosom već na milje daleko zanjušiti, zli su ga savjetovali, da iznajmi u nosu stanove. Fortunat je pak na stočkim mirom odgovarao, da on svoj nos

veoma praktički upotrebljuje i u samostanu, i to kao gasilnicu za svijeće. Ovako mirno odbijajući navale i žalce ispijao je sa epikurejskim zadovoljstvom malvaziju, što mu je slao neki bivši kolega mađjarski aristokrata.

Duhu vremena nije se mogao otetiniti cijeli naš samostan. I on je bio imućniji nego danas. Ali kako se razabire iz starih službenih varmedjjskih listina moralo je i tamo biti „bijaseta“. Samostan je naime u vrijeme ministra Meterniha zatražio novčanu pripomoć od ministarstva, jer da sa običnim dohocima ne može izlaziti. Ministarstvo je moralo biti dobro upućeno u samu stvar, jer je mjesto novaca poslalo preko varmedjije oštru lekciju tadanjemu gvardianu, s toplom preporukom neka bi se manje pilo, pa će biti više novaca.

Sami suvremenici baš toga nijesu zamjerali jer se je posvuda pilo koliko se moglo. Jednome još danas živućem gospodinu narugala se neka „trenirana“ ispilica: „A kaj bu ovo pišće med nami sedelo, ja sam popijem više vina, neg bi on vu brenti odnesel“.

I danas imade zabava ali u drugoj mjeri i formi. Mora da se pod prijašnjih vragometno razlikuju, jer se neki starac izjavio, poređujući ih sa nekadanjima: „Ah vi velite sada tomu „čajne večeri“, a meni se čini, da bi se prije morale zvati „očajne večeri“.

Zatim Stanka V r a z a, koji je sa svojim „Djulabijama“ uvijekovječio naš Anin-perivoj. Kada se je naš otac hrvatskog i narodnog preporoda dr. Ljudevit Gaj vozio od Sv. Nedjelje prema Samoboru i gledao ono prekrasno okićko gorje zapjevao je prvi put u svojoj duši:

„Još Hrvatska nij' propala“

To su samo prvi i veliki ljudi, koji raznesoše slavu Samobora po čitavoj Hrvatskoj. Imade bezbroj ostalih, koji pišu o Samoboru, no te je sve teško u ovom članku nabrojiti. Tko se sjeća Samobora pred 30 godina, i gleda ga danas, taj mora da uvidi kolosalan napredak. U prvom redu ide zasluga neumornog samoborskog načelnika Šmidhena, koji će za ljubav, što ju je djelotvorno dokazao prema Samoboru, biti uvijekovječen spomenikom. On je, može se reći, stvorio Anin-perivoj. Ugledali se svi pozniji načelnici u taj svijetli primjer rada, inicijative, širokih pogleda i ambicije!

Godina sedamdesetih, po pripovijedanju pok. dra. Biščana, mnogo je zadužio Samobor dr. Vladislav Čačković, liječnik u Zagrebu, koji je mnogo i mnogo godina ljetovao u nas, a za njegovim se primjerom onda povedoše mnogi zagrepčani, te od onda svake godine pohađahu naš Samobor. Dakako osim lijepe prirode vukao ih je k nama za onda jeftin život, naša dobra kapljica i samoborski jeftini „gulašeci“.

Da bude strancima boravljenje što prijatnije svojski vrši svoju zadaću „Društvo za poljepšanje Samobora“ te se svim onim neutrudljivim marnicima ne može dosta da nahvali njihov požrtvovni rad. Ali tek početkom ovog stoljeća, kada je sagrađena samoborska željeznica i podignut Hidropatički zavod, dobio je Samobor pravo obilježje, te je postao pravo predgrađe grada Zagreba i poznato lječilište. Trudom i marom gg. dra. Juratovića i Mirka Kleščića, koji je i kao bivši načelnik stekao zasluge, podignut je hidropatički zavod i kroz njega dospio je Samobor u red lječilišta, potvrđenih po zem. vladi. Time je Samobor ušao u novu fazu svojega budućega razvitka, te je kao već priznato lječilište privukao gostove ne samo iz okolice i uže domovine, već i iz daleka svijeta. Hidropatički zavod je osnov i prvi temeljni kamen, na kojem će se postepeno razvijati daljnje lječilišne uredbe, koje ne će ni u čemu zaostajati za ostalim svjetskim lječilištima. Vlasnicima lječilišta Samobor mnogo duguje i samo ljudi, koji nemaju pogleda u napredak i ne shvaćaju zamašaja tako važne institucije, ne uvažavaju još dosta toga poduzeća.

Gospodju Veru pl. Sauer već smo spomenuli u prvom članku, koliko se je ona nama zadužila i kako je upravo iz ništa stvorila nešto, što može svakoga stranca zadovoljavati. Spomenuti je nadalje našeg vrllog gradjanina i zast. g. Presečkoga, koji nije žalio niti truda niti novaca, da u Samoboru takodjer nešto stvori. Kada se je godj radilo za opće dobro, on je prvi bio na pomoći. Koliko ga je muke samo stajalo dok se je uredio onaj visoki brijeg k njegovoj vili „Kraljici prirode“, koja sada zbilja kao kakova zapuštena kraljica vlada nad onim vilima u Anin-perivoju. Iz te vile mora se takodjer nešto učiniti prije nego to kakav stranac nanjuši.

Pohvaliti nam je i one trg. zastupnike koji se kao napredni ljudi svojski bore i staraju za procvat Samobora i njegov razvitak kao lječilišta i ljetovišta, pak one sugradjane koji sagrađiše u posljednje doba nekoliko lijepih vila, koje ukrašuju naše mjesto i okolinu kao Huthova i Oratorova u Anin-perivoju, Jakopčeva u Suhodolu, Gabrića u Šmidhenovoj ulici. I Šmidhenove toplice ne smijemo da zaboravimo, gdje je ljetos takodjer bilo dosta gosti i gdje su se mnogi stranci naužili onog krasnog kraja i ugodnog kupatila. I tamo bi se mnogo šta dalo urediti. Ove godine kako rekosmo, bili smo s posjetom stranaca zadovoljni, a mislimo i naši gosti s nama. Pjevački i glazbeni koncerti zabavljahu naše goste u više navrata.

Samobor mora jednom postati glasovit. Za to ga je sam Bog odredio. Radimo samo svi složnim silama za tu ideju i morat ćemo iznijeti pobjedu. Ne dajmo da se tujdinac k nama zavuče i da nam pred nosom otme ono što nam majka priroda dobrohotno i badava pruža. Uprimo svi, koliko možemo osobito oni, koje je sudbina nadarila zemaljskim dobrima uobilju, a koji dosada ništa ne žrivoše. Imajmo uvijek pred očima samo napredak i dobrobit mjesta, koja se može postizavati samo ozbiljnim i promišljenim radom, a nesamo kritikanstvom i vinskim oduševljenjem — jer stara vremena više se ne vraćaju.

Domaće vijesti.

Dar školi. Prečasni gospodin Antun Starac, kanonik zagrebački, koji se svakom zgodom rado sjeća potreba samoborskih, darovao je ovdašnjoj trg. školi oko 200 komada knjiga raznolikog i biranog sadržaja. Na plemenitom daru zahvaljuje preč. gosp. darovatelju najusrdnije: Ravnateljstvo škole.

Promjene u učiteljstvu. Gdjica. Katarina Martinčić, nanjesta učiteljica u Kotarima, imenovana je privremenom učiteljicom, te ostavljena pridijeljena na istom službovnom mjestu.

Osobne vijesti. Preuzvišeni gospodin hrv. ministar izv. sl. Stjepan pl. Kovačević, ostavio je Samobor, u kome je za čitave ljetovišne sezone bio trajnim gostom. Isto su tako prošli sa ljetovanja presv. gosp. banski savjetnik Matija Bosanac, te velem. gosp. Dr. Ladislav Polić, kr. sveuč. profesor.

Društveni dom u Samoboru. Pitanje o društvenom domu, o kome je već bilo raspravljano u javnosti, izbilo je opet na površinu. U nedjelju, 11. o. mj. sastao se odbor „Jeka“ i „Hrv. Sokola“, da vijećaju, na koji bi način mogla samoborska društva doći do svoga doma, u kome bi naravski sva mogla imati svoje prostorije. „Jeka“ bi trebala, kako je na sastanku naglašeno, dvije sobe za učenje, „Sokolu“ dvoranu za vježbe i još jednu sobu, a dakako da bi u društvenom domu „Hrv. čitaonica“ kao i „Pučka knjižnica“ potražila svoje prostore. Istaknuta je nada, da bi se odazvalo i ovdašnje obrtničko društvo „Napredak“ te i ono preuzelo društvenu sobu u Domu, pa i druga društva i domaći klubovi.

Pošto su u ovoj debati učestvovali svi nazočni zastupnici obiju društava, bude u načelu prihvaćeno, da se pokrene što življa akcija kod svih društava, ne bi li došlo do jedinstvena zaključka, da se ozbiljno pristupi k ostvarenju ove ideje. Prema tome imao bi se dakora održati sastanak zastupnika sviju društava, pa dodje li do sporazumka, mogla bi misao o Domu poprimiti konkretnije forme.

Kako smo upućeni, misle pokretači ove ideje, da se svota za Dom namakne putem zadužnica po 50 K, koje bi se svake godine žrijebale, te se vraćao novac onima, čije bi bile izvučene. Tako bi svatko, tko bi uzeo zadužnicu i podupro stvar, gubio samo kamate, dok bi svoj novac dobio povraćen.

O daljnjem radu odbora izvijestit ćemo kasnije, a razumije se, da namisao o Domu mora da naiđe na simpatije gradjanstva i njegovu potporu. Uredjenjem Doma bilo bi zadovoljeno jednoj živo osjećanoj potrebi naših društava.

Društvo za poljepšanje Samobora. Za danas u 5 i po sati poslije podne sazvana je vanredna glavna skupština Društva za poljepšanje Samobora. Kako su na dnevnom redu važni prijedlozi, koji se imadu riješiti pozivaju se članovi, da izvole što brojnije skupštini prisustvovati.

Bilo bi zaista za osuditi, ako bi se i opet skupština morala da odgođi i to samo s razloga, što ne bi došlo ni toliko članova, da se uzmogne vijećati. Društvo za poljepšanje ima važnu zadaću: uredjivati perivoje, brinuti se za čistoću i red na šetalištima, podizati vidikovce i starati se o svemu,

što može da strancu i domaćem čovjeku pruži što više ugodnosti u Samoboru i učiniti mu boravljenje u nas prijatnim. Društvo ovo uporedo korača s ostalim našim činiocima, kojima se je brinuti za urednosti i čistoću u Samoboru. Pa kad bi se za nj uistinu izgubio svaki interes, značilo bi nništiti jednu našu instituciju, koja i po dosadašnjem radu i po zadaći, koja ju je čekala, imade da zadovolji još mnogoj našoj potrebi i ispuni velik dio rada, koji smjera za podignuće Samobora uopće.

Budući da su u dnevnom redu ovaj put važni predmeti o kojima ovisi dalji uspješni i skladni rad društva, to ovim ponovo apelujemo na članove, da se odazovu ovome pozivu društvenog odbora!

Samoborska pripomoćna udruga.

Ova udruga svršava svoju 3 i po godišnju periodu današnjim danom, dočim su posljedne uplate uslijedile prošavše nedjelje. Članova je bilo upisano u pripomoćnicu 450, od kojih je tečajem periode istupilo 10. Prema tome ih je ostalo 440 sa tjeđnom uplatom od 1098 K. Članovi su se poslužili u čitavoj prošavšoj periodi zajmom u iznosu od 148.880 K, koji je potpuno namiren nedjeljnim ulošcima, na kojima je unišlo 203.363 K. Na kamatama, zakasninu, providbi i upisnini unišlo je 25.518 K 92 fil. Troškova upravnih i drugih bilo je 5042 K 25 fil. — Vraćeno je u ime 3 posto kamata onima, koji su istupili za periode, 122 K 37 fil. Po tome je ostalo za razdjelbu članovima kao dobitak 20.353 K 70 fil. pa će svatko, tko je uplaćivao 1 K nedjeljno, a nije uzeo zajma, doći svotu od 200 K, tko je uzeo zajam, dobit će sada na svoju uplaćenu nedjeljnu krunu, 20 K. Važno je napomenuti, da je ova udruga za minu o razdoblje prometnula svotu od preko pol milijona kruna.

Glavna skupština za ovu periodu održat će se danas, 18. o. mj. točno u 4 sata poslije podne. Ravnateljstvo će danas staviti prijedlog, da se novac podijeli iduće nedjelje, 25. o. mj., što će jamačno biti i prihvaćeno.

Prošle nedjelje 11. o. mj. započelo se s upisivanjem članova u novo kolo, pa će taj upis potrajati još ove i iduće nedjelje, tako da će se s novim uplatama početi 2. listopada. Dan skupštine za novo kolo odredit će se naknadno, te će se novoupisanim članovima pravodobno objaviti. Na toj skupštini konstituirat će se novi upravni odbor.

Izborne listine pravomoćne.

Posljedni smo put donijeli konačne brojeve izbornika u našem izbornom kotaru. Na njima se ne može više ništa promijeniti, pošto je i posljedni priziv protiv Franje Dumića-Bicaka tako riješen, da se dotičnik ne ima upisati u izborne listine. Kr. stol. sedmorice navodi za razlog, što je za druga Dumić-Bicak već prije 9 godina potajno podijeljena između dvoje braće u polovini, i što svaka grana sada posebice živi i svoje dijelove posjeduje. Ovaki pak posjednici zadruga ne mogu imati glasa gledom na provedbenu naredbu k zakonu o izbornom redu. Potom su listine svih općina u samoborskom izbornom kotaru postale pravomoćnim a.

Oprost poreza od vinograda.

Uslijed elementarnih nepogoda naročito oiduma i peronosperu, što su ove godine zadeli naše vinograde, tako da s najredjim izuzecima ne će donijeti baš nikaka ploda, skupno su prijavili vinogradari svoje štete radi oprosta poreza za ovu godinu. Povodom toga obavijeni su prošavše sedmice izvijestili na licu mjesta, te je od strane financijske oblasti prisustvovao očevidu kr. financijski tajnik Stojadinović, a od strane naše općine načelnik Čop, te zast. Franjo Golešić i Guro Herceg.

Konstatovano je, da je potpuno uništen prirod za ovu godinu u svjema rudinama na teritoriju naše općine. Izuzetak čini tek neznatan broj vinogradara, ali i u ovima je uništeno 2 trećine priroda.

Iznos popusta poreza ustanoviti će kr. financijsko ravnateljstvo u prvoj moći.

„Samoborska gora“. Pod tim napisom počet ćemo u idućem broju donositi instruktivno i zanimljivo pisani članak odličnog našeg botanika Dragutina Hirca. Gosp. Hirc piše nam, da mu je Samoborska gora prirasla k srcu i sada, kada ju je prošao uzduž i poprijeko, opisao ju je za Samoborski List, „da tako pada priliku čestitim i gostoljubivim Samoborcima, da je upoznaju malo zblizega, kad su pod njom nikli i obikli“. Zahvalni smo od srca na književnom prinosu g. Hirca, koji nam je obećao i ubuduće svoju pomoć.

Golemo povrće. Prekojuče nam je poslao gosp. Vugrinec dva krasna egzemplara povrća iz bačice gosp. Kalina u Bregani i to orijašku bečku repu, koja teži 5 kg., te glavu kupusa, na kojoj je unaokolo nanizano ništa manje no 27 manjih dobro razvijenih glavica. Čudna igra prirode.

Novi vozni red počinje na našoj željeznici s 1. listopada. Prestaju motorvlakovi, a i u jutarnjim i večernjim vlakovima ima znatne razlike. Novi vozni red donosimo na drugom mjestu, pa na nj upozorujemo putujuće općinstvo, da ne bude zabune.

Na adresu trg. načelnika. Svojedobno zamolili smo, da se postavi zid kod kanala u neposrednoj blizini kuće g. Urtia, da se eventualno spriječi kakova nezgoda prolaznika u noćno doba.

Istodobno je upozoren g. načelnik, da je od prijeko potrebe postava jednoga ili dva stupa, na zaokretu kod ugla kuće g. Malzata, — i to na cesti koja vodi prema kolodvoru. Mimo prelazeca kola zadiru gotovo već u plot nalazeći se pokraj kuće. Upravo je puki slučaj, da na ovom mjestu nije nastradao koji ljudski život.

I jedna i druga naprava nije do danas izvedena, premda ne iziskuje bogzna kakove troškove, da se sa njenom izvedbom toliko oteže. — G. načelnik valjda čeka, da se zbilja dogodi kakova nesreća, pa da onda preagne stvar urediti? Ili se u našoj općinskoj upravi provadja žestoko sistem štednje? Po našem bi shvaćanju štednja bila u ovome slučaju skroz neumjesna.

Inače načelnikov postupak ne razumijemo!!

Dužnost je gosp. načelnika da se pobrine za čim skoriju izradbu tih naprava, da ne bude zbilja prekasno, — te da ne postrada prije ljudski život.

„Jedan za sve.“

Obrambene mjere protiv kolere. Kr. županijska oblast izdala je odredbu, da se potanko onamo izvjesti, koliko u području samoborskog kotara imade kuća ili baraka koje bi se mogle urediti kao bolnice za nuždu, da li imade u općinama potrebne posteljine i druge pripreme kao nosila i t. d. U koliko toga imade, mora se sve tako urediti prema mjesnim prilikama, da za slučaj potrebe sve nužne spremne mogu biti odmah uredjene, eventualno nove nabavljene, u koliko ih ne bi bilo. Za Samobor i Podvrh, kako smo već posljednji put izvjestili imala bi se u slučaju kolere, upotrijebiti zgrada u Vrbovcu kao epidemska bolnica.

Vojničke čete na povratku. Vojne čete, koje su se nalazile na vježbama u Karlovcu i okolici, povratile su se u svoje poseade preko Jaske, a ne preko Samobora, — glasom odredbe c. i kr. zbornog zapovjedništva.

Progledba krčmarskih pivnica prema zaključku trg. zastupstva preduzeo je prošli tjedan trg. zastupnik Filip Šimec, kojeg je pratio opć. potrošar Kogoj.

Drugi izabrani zastupnik za ovo pregledanje nije se odazvao pozivu.

Polialina u Stupniku prestala. U Stupniku se pojavila prošlog mjeseca polialina i to u jednoj te istoj kući u tri slučaja. Polialina je bez sumnje unesena izvana, te nema izvora u selu. Sva tri bolesnika danas su posvema ozdravila. Kuća i stanovi temeljito su raskuženi i okrečeni, pa je svaka pogibao za širenje bolesti otklonjena.

Poziv na pretplatu. S 1. srpnja započela je pretplata za treću četvrt ove godine. Za domaće pretplatnike poslali smo ovih dana namire u kuću, pa ih lijepo molimo da tom zgodom izvole namirisati pretplatu, koja na njih zapada. Vanjski naši pretplatnici neka izvole upotrijebiti novčanu doznačnicu, koja im se prilaže današnjem broju.

Do naših je prijatelja i pretplatnika da nam list, koji danas sa svog objektivnog nestranačkog pisanja te sa svoga zanimljivog skroz domaćeg i lokalnog sadržaja uživa lijep glas, još većma proširi i ojača.

Svakom Samoborcu treba da je sveta dužnost, da svoje lokalno glasilo, koje se bori za napredak i interese mjesta, svuda preporučuje i da mu pribavlja novih pristataša i pretplatnika.

Ima nažalost još uvijek Samoboraca, imućnijih ljudi, koji bi mogli biti pretplatnici „Samoborskog Lista“, a ono radije posudjuju list iz susjedstva, nego da se potkažu lokalnim patriotima i žrtvuju neznatnu svotu za list, čiji opstanak ovisi jedino o dovoljnom broju točnih pretplatnika i koji samo uz žrtve pojedinaca može da izlazi.

Cijene su označene na čelu lista.

Ostao bez čizama i samokresa. Gašparu Lukšiću u Demerju nestalo je čizama i samokresa, sve u vrijednosti od 24 K. Kradju su počinile ciganice Jela Mavrović te Jana i Beba Ugarković. — Prijavljaju se kot. sudu.

Kolera. Primiti smo knjižnjicu: „Kolera i kako ćemo se od nje očuvati“, napisao dr. Vladimir Vrabčević, kr. kotar. liječnik, dodijeljen zdravstvenom odsjeku kr. zemaljske vlade u Zagrebu.

Ova je knjižica izašla u najzgodnije vrijeme i napisana je vrlo poučnim i lako razumljivim načinom. Preporučujemo svakoj obitelji, da je nabavi, jer će u njoj naći sve, što joj je od potrebe znati, kako će se vladati u slučaju zaraze kolere.

Cijena je knjizi 20 filira, a sa poštarinom 25 filira. Naručuje se kod „Tiskare hrv. stranke prava d. d.“ u Zagrebu.

Vozni red na samoborskoj željeznici od 1. listopada 1910. je sljedeći:

Vlak odlazi iz Samobora u Zagreb: u 6 i 9:30 sati prije p., i poslije podne, te u 6 sati uveče.

Nedjeljom i blagdanima polazi vlak još u 9 sati uveče.

Iz Zagreba u Samobor kreće vlak u 7:45 i 11:20 prije podne, 2:30 poslije podne, te 7:15 uveče.

Kradje po vinogradima Tuže nam se vinogradari, da su po vinogradima učestale uveliko kradje grozdja. Nesamo da im je prirod uništila peronospora, oidium i nepogoda, nego sad i ono malo, što je pojedincima preostalo hoće da raznesu kradljivci, koji žele da se tuđim žuljevima okorišćuju. Vinogradari mole zaštitu oblasti i što veću redarstvenu pasku, jer inače ne će imati što brati.

Tat željezničkih zastora uhvaćen. Na našoj željeznici nestalo je često zastora sa prozora. Opaženo je, da to biva obično svake subote. Da se može u trag tatu, zamolila je prometna uprava zagrebačko redarstvo da izašlje tajnog red. agenta. Ovak je u jedan coupe mirno sjeo i na djelu uhvatio Stjepana Hručevića, radnika, 21 god. starog a rodom iz Oborova. Hručević se opirao izjavljujući da je zastore trebao nužno za obojke. ali ga redarstvenik sputao i predveo na redarstvo. Predan je u uze sudb. stola.

Dječaci oplijenili voćnjak. U voćnjak umirovljenog konjaničkog satnika gosp. Ernsta Wenkea u Rakov Potoku uništili su 10. o. m. tamošnji dječaci Janko Slunski, te Janko i Ivan Lovrić i odnijeli odanle 2 vagana jabuka. Prijavljaju se kotarskomu sudu.

Kradje. Aleksu Oeuiću, seljaku u Velikoj Rakovici ukradeno je u razdoblju od triju dana na nivu „Križoput“ nedaleko sela Hrastine 80 komada tikava vrijednih 7 K. Radi sumnje prijavljen je kotarskomu sudu Mijo Telišman, seljak iz Hrastine.

Društvene vijesti.

Članovi hrv. kršćansko-radničkog saveza priredjuju danas u nedjelju 18. rujna u gostionici g. Mije Noršića jesensku zabavu: „Veselo spremanje voća“. Početak u 3 sata poslije podne. U slučaju nepovoljna vremena odgadjaju se zabava na drugu nedjelju.

Gospodarstvo.

100.000 bačava. Bačvari u Hrvatskoj imadu na skladištu oko 50.000 komada gotovih hrastovih bačava za vino, čestu i rakiju svakojake veličine, a isto toliko za pekmez, te su ih voljni rasprodati uz prosječnu cijenu od 9—12 filira po litri. Reflektanti mogu pobliže obavijesti o tom doznati kod trgovačko-obrtničke komore u Zagrebu.

Uginula krava. U Stupniku uginula je krava žitelja Juraja Cara-Dekanića, vrijedna 150 K. Izaslan je kot. veterinar g. Jambrušić na lice mjesta, da konstatira uzrok uginuća.

Odgovorni urednik: **dr. Mijo Juratović.**

Poglavarstvo slob. i kr. pov. trgovišta Samobor.

Br. 1286. — 1910.

PREDMET: Registar tecivarine I. i II. razreda — izloženje.

OGLAS.

Registar tecivarine I. i II. razreda za godinu 1910. nakon što su u istom svote raspisane tecivarine po kr. financijskom ravnateljstvu u Zagrebu obredjene, izlaže se kroz vrijeme od 8 dana to jest od 18. do uključivo 25. rujna t. g. svakome na javni uvid.

Uvid u registar, kao što i eventualni prigovori proti odmjerenju tecivarini, mogu se staviti bud pismeno po samim strankama, bud pako zapisnički ureda radi, u gornjem roku te za vrijeme uredovnih sati, kod trgovišnog poglavarstva (blagajnički ured).

U Samoboru, dne 17. rujna 1910.

Načelnik: Bilježnik II.:
Čop. Vuković.

Prigodom mog odlaska iz Samobora želim svim mojim prijateljima, znancima i znanicima, s kojima mi se nije moguće osobno rastati „srdačnim s Bogom!“.

Samobor, 18.-IX. 1910.

Ivo Denk
trg. pomoćnik.

Jedan lijepi stan

sa svima udobnostima, daje se u najam. Na zahtjev mogu se i 2 sobe s kuhinjom posebice izdati. — Poblize kod gdje. Dragoile Praunsperger.

Naučnika za limaraki posao iz bolje kuće traži se za Zagreb. — Poblize u tiskari našeg lista.

Mlin

na dobrom i prometnom mjestu, nanovo i potpuno uredjen, daje se u najam mjesečno ili godišnje. Najamnina po pogodbi u novcu ili litku. Poblize kod Mije Stigliča, mlinara u Samoboru, Mlinaka ulica.

Prodaje se kuća

broj 7 na trgu Leopolda Salvatora dobrovoljno. — Upitati se kod kućevlasnice gospodje Jelisave Brivec ili g. Franje Bahovca.

Prvi Samoborski umjetni mlin na čigre s valcima

i tvornica ječmenove kaše.

Izradjuje najfinije pšenično brašno i ječmenovu kašu uz najjeftinije cijene, te se preporučuje cijenjenom općinstvu Samobora i okoline.

Andro Nagode, Samobor.

Rendes-vous Samoboraca u
Zagrebu.

Svratište k „Lovačkom rogu.“

Novo i krasno uređene sobe s električnom rasvjetom. Elegantna restauracija. Izvrsna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pilaj, svratištar.

Chinoferrin okrepljujuće sredstvo za slabe i nemoćne, te bolesne na želudcu. Boca od pol litre K 2-40.

Dr. Milana Biščana probavni prašak za želudac. Cijena kutiji 1 K.

Samoborska vinovica

za jačanje mišica i otstranjenja umornosti. Kod trganja i protiv glavobolji. — Cijena boci 1 K.

Balsam protiv kurjim očima

Sigurno sredstvo. Cijena boci 1 K.

Švedske kapl. Staro i prokušano sredstvo proti bolesti želudca i pomanjkanju teka. Boce po 1 K i K 1-60.

Samoborske pilule za čišćenje.

Kutija K 1-20.

Praška za zube sve vrsti. Najfinije kefice za zube. Parfuma i sapuna samo najfinije vrste.

Razne medicinske specialitete i kirurškičke sprave. Mineralne vode uvijek svježe punjene dobivaju se u

Ijekarni Mirka Kleščića

u Samoboru.

Razglednice samoborske te razne druge, kao umjetničke, razni vidici, ruže, ljubovne, čestitke, djeca itd. — dobiju se najjeftinije u papirnici S. Šeka, Trg Leop. Salvatora.

E. Presečki, Samobor

javlja ovime slavnom p. n. općinstvu, trgovcem i svim konsumentom cementa, da je preuzeo prodaju prokušanog i najboljeg

portland cementa

iz tvornice „Croatia“ u Zagrebu. Cijena je portland cementu u mom skladištu:

100 kg. po K. 4-—

50 kg. po K. 2-—

Vreće zaračunavam po 50 fil., za koje kod povrate u dobrom i neoštećenom stanju u roku od 8 dana zaračunati iznos vraćam.

Kod narudžbe od 1000 kg. dalje dajem još daljni popust i to prema utanačbi.

Preporučujući se, za što obilnije narudžbe, bilježim

veleštovanjem

E. Presečki.

5500

svjedodžbi od liječnika i privatna. potvrđuju, da

KAISER-ove

prane karamele sa tri omorike najuspješna. otstranjuju

Kašelj

promuklost, sluzavost, katar i kašalj hripavac

Omot 20 i 40 fil., svežanj 60 fil.

Dobiva se kod **MIRKA KLEŠČIĆA** Ijekarnika u Samoboru

Opće poznata

Osječka

MARIJINA MAST

rabi se uspješno protiv pioga, nadahće za ulčuvanje lica, za njegu ruku itd.

Cijene jesu:

1 veliki lončić . . . . K 1-—

1 mali lončić . . . . K —70

Šalje se pouzdom i to najmanje 2 velika ili 3 mala lončić.

Ijekarna Hajci Božej pomoć.

Ivana Govorkovića,

OSJEK I., Slavonija.

U Samoboru se dobiva u Ijekarnici M. KLEŠČIĆA.

Uspješno se oglašuje u „SAMOBORSKOM BISTU“

Bez konkurencije!

Nigdje ni bolje ni jeftinije!

Svoj k svome!

Samoborci, poduprite samoborski obrt!

1 kg bijelog samoborskog kruha 18 nvč.

1 kg raženog samoborskog kruha 16 nvč.

Najraznovrsnije pecivo, fino, ukusno, priznato najbolje kvalitete proizvodi i prodaje

I. hrvatska uzorna pekarnica u Samoboru

Eduarda Presečkoga.

Preporučujem p. n. općinstvu moje skladište svakovrsnih

optičkih predmeta

kao n. pr. očala, cvikera, povećala, stakla za očale i cvikere svih brojeva. — Na skladištu držim žepne i zidne ure njuhale, 10 vrsti budilica, te prodajem iste uz jednogodišnje jamstvo.

Popravci obavljaju se točno i brzo uz najumjerenije cijene.

IVAN SUDNIK, urar, Samobor.